

24. ŘÍJNA 1945

VZNIK OSN – HISTORICKÁ ANALÝZA S VYUŽITÍM AI NÁSTROJŮ

Anotace:	Aktivita je zaměřena na vznik Organizace spojených národů. Jejím cílem je podnítit žáky k zamyšlení se nad tím, s jakými zájmy a očekáváními vstupovaly jednotlivé státy do poválečného uspořádání světa. Zároveň je interaktivní formou seznamuje s fungováním, rolí a pravomocemi Rady bezpečnosti OSN. Žáci pracují ve skupinách s pracovními listy, využívají nástroje umělé inteligence a prostřednictvím diskuse společně hledají odpovědi. Na vlastní kůži si přitom vyzkoušejí, jaké je to být u jednacího stolu světové diplomacie.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	ZV a GV: jazyk a jazyková komunikace, informatika, člověk a společnost OV: jazykové vzdělávání a komunikace, společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, informatické vzdělávání
Průřezová témata:	ZV a GV: VMEGS, MKV, MV OV: OVDS, ČDS
Klíčové kompetence:	ZV a GV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, digitální OV: k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské kompetence a kulturní povědomí, digitální
Doporučený věk:	14+
Cíle:	Žáci: ▪ se dozvědí, co stálo za vznikem OSN (Organizace spojených národů) ▪ se seznámí s rolí, fungováním a pravomocemi Rady bezpečnosti OSN ▪ se učí zadávat prompty, komunikovat s AI chatbotem a kriticky hodnotit jeho odpovědi
Délka:	45 min.
Pomůcky:	▪ PRACOVNÍ LIST 1 a 2 ▪ AI chatbot a počítač, tablet nebo mobil do každé skupiny ▪ psací potřeby
Postup:	1. Žáky v krátkosti seznámíme s tématem hodiny: vznik OSN. Poznámka: Žákům sdělíme základní informace – 24. října 1945 vznikla Organizace spojených národů, kterou původně tvořilo 51 zakládajících zemí. OSN byla nástupkyní předválečné Společnosti národů, která nedisponovala nástroji k předcházení válečných konfliktů. Dnes

OSN tvoří 193 států. Informace můžeme čerpat také z *otázek a odpovědí série Jirka vysvětluje moderní dějiny: OSN* nebo si můžeme s žáky tento krátký snímek *pustit*.

2. Žákům položíme otázku ke společné evokaci: *Proč OSN vznikla právě v roce 1945? Co bylo jejím cílem?* K lepšímu pochopení můžeme na tabuli napsat citát Daga Hammarskjolda: „*OSN nebyla založena proto, aby dovedla lidstvo do nebe, ale aby ho zachránila před peklem.*“
3. Žáky rozdělíme do šesti skupin. Vysvětlíme jim, že pět skupin bude představovat jeden ze zakládajících států OSN (USA, SSSR, Spojené království, Indie, Jugoslávie). Každé z těchto pěti skupin dáme jeden **PRACOVNÍ LIST 1**, do kterého budou zaznamenávat své postřehy a odpovědi. Na první dvě otázky žáci odpovídají s pomocí AI chatbota, následující dvě otázky zodpoví na základě společné úvahy. Šesté skupině dáme **PRACOVNÍ LIST 2**. Vysvětlíme jim, že mají s pomocí AI chatbota zaznamenat, co je to Rada bezpečnosti OSN, jaké má pravomoci a jak funguje.
Poznámka: Pokud žáci nemají s promptováním (zadáváním příkazů) žádné zkušenosti, doporučujeme před aktivitou krátkou prezentaci, ve které se žáci seznámí se základními tipy, jak efektivně zadávat prompty. Pro instruktáž můžeme využít *Manuál k promptování*. Ten můžeme žákům rozdat, zadat v elektronické podobě nebo ho promítnout na tabuli.
4. Poté, co žáci dokončí svou práci s **PRACOVNÍMI LISTY**, vyzveme skupiny představující jednotlivé státy, aby si každá z nich zvolila svého mluvčího. Jednotliví mluvčí pak prezentují své poznatky a zjištění, ke kterým společně dospěli. Vzniklou debatu moderujeme se záměrem porovnat válečné zkušenosti, cíle a očekávání jednotlivých států.
5. Sdělíme žákům, že jedním z nejdůležitějších orgánů OSN je Rada bezpečnosti. Požádáme zástupce šesté skupiny, aby za asistence svých spolužáků názorně představil, jak RB funguje (organizátoři delegují 5 stálých a 10 nestálých členů RB; vysvětlení práva veta atd.).

Reflexe:

Při závěrečné prezentaci moderujeme a komentujeme jednotlivá vystoupení mluvčích, zasazujeme je do kontextu tak, aby v závěru hodiny všichni pochopili celý příběh. V závěru debaty se ptáme: *Naplnila se očekávání zakládajících členů? Co se OSN povedlo? Za co je dnes OSN kritizována? Jaké jsou její slabiny?*

24. ŘÍJNA 1945

PRACOVNÍ LIST 1 – ZAKLÁDAJÍCÍ STÁTY OSN

Stát:

Doplňte s pomocí AI chatbota následující otázky:	Společně diskutujte ve skupině následující otázky a své úvahy zaznamenejte:
<i>Jak druhá světová válka ovlivnila/zasáhla naši zemi?</i>	<i>Čeho bychom se měli v budoucnu vyvarovat?</i>
<i>S jakými očekávaními do OSN vstupujeme?</i>	<i>Co bychom měli v budoucnu podporovat? Co nám to přinese?</i>

24. ŘÍJNA 1945

PRACOVNÍ LIST 2 – RADA BEZPEČNOSTI OSN

S pomocí AI chatbota zaznamenejte odpovědi na následující otázky:

Co je to Rada bezpečnosti OSN?

Kdo jsou její stálí a kdo nestálí členové?

Co je to právo veta?

Co jsou to rezoluce?

Co jsou mírové jednotky OSN (modré přilby)?

Jakou roli sehrála Rada bezpečnosti na začátku války v Koreji (1950)?